

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5/60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrstlo 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Brezvestneži.

Nihče nam ne more očitati, da bi kdaj ruvali proti kakšni prireditvi ali napravi, ki jo je izvršila nam nasprotna politična stranka, samo če smo videli, da je za slovenski narod koristna. Narodnostna ideja nas je vodila v vsem našem delovanju, iz nesebičnega rodoljubja smo pretrpeli razne napade in prestali marsikatero žrtve, ker smo bili vedno prepričani, da moramo neomahljivo stremiti proti svojemu cilju, ki je prihoritev gospodskih in politične neodvisnosti slovenskega naroda. Zato smo tudi večkrat podarjali, da še verujemo v narodno poštenost nekaterih vodij klerikalne stranke. Toda posebni dogodki zadnjih časov so v nas močno omajali to vero in nas nehote silijo na to, da v naši »Ljudski stranki« vidimo samo še grobokope naše narodnosti, da čutimo, da osebna častihlepnost, osebna korist in pa fanatično stremljenje za rimsko nadvlado vodi stranko kranjskih klerikalcev in da slutimo, da pride gorje narodu, če dobi ta srdita tolpa rimskih brezdomovincev neomejeno oblast v deželi.

Človeku nehote silijo solze v oči, ko prebira mrtvaško zgodovino polabskih Slovanov. Samo grobovi še pričajo o milijone broječem slovanskem rodu, ki se je potopil v nemškem nenasitnem morju.

Pa čemu bomo iskali primerov v daljavi? Ali se ne godi isto pred našimi očmi — na **Jesenicah**? Razžaljena častiteljnost,

slep fanatizem in tudi osebna korist je privela župnika Zabukovca do tega, da se je zvezal z Nemci in — »slovenska ljudska stranka« blagoslavlja to zvezo. Zabukovec pravi, da bo volil Slovence. Seveda. V prvem razredu bodo pač postavljeni najbrže klerikalni slovenski kandidati, ali to je le pesek v oči. Kaj morejo doseči ti, če bi bili tudi v resnici narodni? Soj je drugi in tretji razred izključno po zaslugi Zabukovčevi v nemških rokah oziroma bodo v tretjem razredu volili Lukmanovi delavci na komando Zabukovčev in Lukmanovo od tovarne popolnoma odvisne ljudi. Ali naj bodo ti pravi Slovenci?

Mi jokamo nad polabskimi grobovi, doma nas pa naši župniki, naša »slovenska ljudska stranka« žive podi v narodno smrt.

Potem se ne čudimo, če je taka »slovenska ljudska stranka« izdala tisoče in tisoče koroških in štajerskih Slovencev pri volilni reformi najhujšim nasprotnikom — nemškim nacionalcem. 53.000 koroških Slovencev in precej toliko štajerskih rojakov je pahnil v narodni grob vodja »slovenske ljudske stranke«, samo da bi zadostil svoji osebni častihlepnosti ter lažje nadalje izsesaval naše ubogo in neuko ljudstvo na Kranjskem. Kaj njemu narod? Vse mu je le osebna in strankarska korist!

Ali bo se še mogel povzdigniti kdaj naš narod tako, da z bičem v roki zapodi te brezvestne vodje in podvodje? Tisoče izgubljenih štajerskih in koroških Slovencev, **narodna katastrofa na Jesenicah**, vse po iz-

dajstvu »Slovenske ljudske stranke« to priča dovolj, kam smo prijadrali! Še se bodo krčile slovenske meje, še; kriv bo pa v svoji nebrzdani strasti naš kranjski klerikalizem!

Pasivna rezistenca

(tihl odpor).

Kranjsko učiteljstvo se bori že dolgo za pravično in zaslužno izboljšanje svojih plač, ki so z ozirom na splošni gospodarski položaj v resnici sramotno nizke. Ni ga stanu, ki bi bolj nego učiteljski zaslužil, da se postavi na ono gospodarsko podlago, ki pride v take življenske razmere, ki bi ustrezale zahtevam pravičnosti do najiminitnejšega činitelja v našem kulturnem napredku. Vse to je bilo že mnogokrat neovržno dokazano v raznih listih in v raznih zborih. O priliki zadnjega zasedanja kranjskega deželnega zbora, so to očito priznale po svojih govornikih vse tri stranke — celo ona stranka, ki je smrtna sovražnica dobrega šolstva in v ogromni večini narodno-naprednega učiteljstva. In prav to priznanje je še tembolj razvnelo nevoljo učiteljev, ker mu je takoj sledilo hinavsko in neresnično obžalovanje — da primanjkuje deželi sredstev za uravnavo učiteljskih plač. Pač so vrgli neko malenkost med nje — a ta ni zadovoljila manjšine, še bolj pa je razburila večino. In sedaj se pripravlja vse učiteljstvo na najresnejši boj, trdno v odloki, da si hoče izvojevati zmago brez ozira na škodo,

PODLISTEK.

Skopuh.

Humoreska z gorenjskih hribov. Dalje.

Z dolgimi koraki je korakal Dovžanov Andrej v večerni tišini po vaški cesti. Ljudje, kateri so ga srečali, so začudeno za njim gledali. Kaj pa namerava mladenič danes? Ponosno je korakal, klobuk je imel malo postrani potisnjen na glavo, ustnice pod košatimi brkami so se tako prevzetno smijale, kakor bi hotele vprašati: Koliko velja svet? Kupim ga!

Ali so Dovžanovi zopet kaj v loteriji priigrali? Potrebni so. Privoščiti je zalemu

marljivemu mladeniču in nič manj staremu Dovžanu.

Kake pol ure kasneje je prišla mlinarjeva Katrica k zadnjim vrtnim vratom, da bi se s svojo prijateljico pogovarjala kakor sploh vsak večer. Toda glej, danes ni videti rumenolase glave za ograjo in ko je Katrica v mraku gledala po bližnjem sočivnem vrtu, tudi tam ni mogla niti najmanjše o Mini opaziti.

«No, ta je lepa!»

Premišljeno je zrla deklica skozi gosto zaraščeni hmelj, ki je ovil vso lopo. Lopa je stala blizu vrat, a bila tako gosto obraščena s hmeljem, da se iz steze ni videlo v njo. Ko je Katrica nekaj časa tako zrla na stezo, je Mina previdno zapahnila duri in se podala na prosto.

Kaj glasovi? in res! Tanki glas je bil od Katrice, globoki glas pa, no, to ni težko uganiti, čegav glas je to. Mina je obstala in smeje se poslušala.

Ravnokar je tanek glas izpregovoril: «Oh ti bedasti fant! Da pustiš čakati tako naše! Prav zatrdno sem si domišljevala, da imaš ljubico v mestu in . . . in . . .»

Sedaj se je oglasil globok glas, toda zelo tiho in ljubeznivo: «Ti si moje edino ljubo dekle! Kako bi mogel rad imeti kako drugo? Upal se nisem, upal! Tvoj oče, najbogatejši kmet v občini . . . in pri nas gre vedno raskovo pot. Moj oče in jaz se trudiva, trudiva, kolikor moči pripuščajo, toda pri vsem tem ni blagoslova.»

To pripovedovanje je bilo tako žalostno, da je takoj vedela, zakaj ga tanki glas tako

ki mora slediti iz tega boja. In s tem bojem se hočemo danes baviti nekoliko.

«Učiteljski Tovariš», glasilo avstr. jugoslovanskega učiteljstva, priporoča kot bojno sredstvo pasivno rezistenco in v daljši vrsti člankov razpravlja, v čem naj bi obstajala ta pasivna rezistenca. Stari njegov nasprotnik za vsako ceno, «Slovenec», pa smeši zaradi tega z listom vred vse učiteljstvo. Mi trdimo najodločneje, da je nedostojno in upravisurovo, briti norce iz mož, kojim se imajo vsi oni naduti zasmehovalci zahvaliti, da so sploh postali kaj več kakor nevedni analfabeti. In skrajna surovost je, ako tako piše glasilo one stranke, ki je trpinom odjedla zasluženost plačilo. Reči delavcu: «Zasluziš boljše plačilo, vreden si ga, a jez te ne morem plačati po zasluženju,» potem pa zasmehovati njegove napore za doseg zasluženega plačila — to je sramotno in nečloveško.

Kaj pa predlaga «Učiteljski Tovariš»? Kakšna bodi pasivna rezistenca učiteljev? S kratkimi besedami bi se dalo izraziti jedro dotičnih člankov tako-le: «Delajte v soli kolikor mogoče brez naporu! Ne potiskajte kol dalje, nego hočejo teči same! Na tak način bi se kmalu pojavili nedostaki v škodu učencev in neprilike staršem — in to oboje bi sililo poklicane oblasti, da rešijo šolo s tem, da rešijo vas.» Že se je oglasil svaritelj proti takemu početju in sicer «Rdeči Prapor». Ta list ne odobrava nasvetovane pasivne rezistence v označeni smeri, češ, tako bi bili lepeni nedolžni — a krivci, to so vlada in gospodujoče politične stranke, bi ne trpele ničesar — da, celo klerikalci bi se veselili oskodovalja šole.

Mi pa menimo, ako so upravičeni uprizarjati štrajke in pasivne rezistence organizirani delavci in razni državni in železniški uslužbenci, ne upoštevaje, bodo li s tem zadelo samo svoje neposredne delodajalce ali pa tudi najširše sloje državljanov, da, celo sebi prav blizu sorodne delavske vrste in vrste uslužbencev — zakaj naj bi ravno učitelji bili toliko tankovestni? Prav mnogokrat je bil že napovedan v kaki stroki štrajk v vseh obrtovskiših in so bili v boj prisiljeni čisto nič prizadeti delodajalci in delavci, za koje ni imel štrajk nikakrsnega praktičnega pomena. Čim večje število prizadetih «nedolžnih» delodajalcev naj bi uplivalo na «trdovratne»

lepo tolazi. Da je pa v taki zadevi najboljšje dvojico pustiti nemoteno, je Mina kot nevesta dobro vedela, zato je raje odšla proti domu.

* * *

Drugi dan je bila nedelja. Po cerkvenem opravilu sta si stala v sobi mlinarja dva moža nasproti, eden star, drugi mlad. Starejši je imel velik, okrogel, obrt obraz, njegove oči so gledale častljivo in to vse je bolj značilo duhovna, nego kmeta. Mladi je bil praznično oblečen. Nosil je črno suknjo, v roki je imel črn klobuk; obraza je bil zarjavelega in bolj suhega, zelo navite črne brke so se mu dobro podale, a tudi temnorjavne lase je imel čedno počesane, toda vsa postava je kazala veliko razburjenje. Kljub temu je dolgo govoril, večkrat povdarjal, «kako jo ima rad», da bode to njemu v veliko čast in da se bode zelo hvalečnega izkazal i. t. d., to je vse gladko govoril.

Dalje prih.

prav tako kakor čim večja masa štrajkujočih, mnogokrat prav nič interesiranih delavcev. Koliko škode so imeli trgovci in industrijalci od pasivne rezistence železničarjev, das' ravno niso oni njih delodajalci? «Vojna zahteva žrtve!» Ako je dopustno to geslo za druge stanove, zakaj bi bilo nedopustno za učitelje? Ako so delavci upravičeni, storiti svoje koristi nad koristi vseh drugih stanov in vojevati se za nje proti vsem, zakaj bi ne smeli tega učitelji? Socijalni demokraciji je nekako vrhovno vodilo razredni ali stanovski egoizem.

Kdor priznava to načelo, ne sme zahtevati, da naj ostane učiteljstvo vedno idealno, alternistično, in naj ne rabi za uspešno spoznanega orožja zato, ker bi ne zadelo le-to edino neposrednih krivcev svoje bede. «Taka je vojna!»

In prav zaradi tega, ker se popolnoma strinjamo z našim učiteljstvom in odobravamo njihove težnje, hočemo tudi mi nasvetovati način pasivne rezistence, sicer različen od onega, ki je nasvetovan v «Učiteljskem Tovarišu», a po našem mnenju uspešnejši in tudi pravilnejši. Ni vse «pasivna rezistenca» — kar se je v novjšem času proglasalo kot tako in pod tem imenom izvajalo. Tako n. pr. «pasivna rezistenca» tiskarjev ni bila to; bil je nek. vrste štrajk. Kajti, ako pride stavec k stavski omari, pa tam namesto 50 besedi stavi le 5, zato pa pusi cigarete in čita časopise — je to za gospodarja isto, kakor če bi ga sploh ne bilo v tiskarno — delal ni. Pasivna rezistenca obstoja v tem, da uslužbenec dela, prav marljivo in resnično dela, izpolnjuje vse svoje dolžnosti in vendar zadržuje delo. Štrajkujočega delavca more delodajalec 'odsloviti' zaradi neizpolnjevanja službenih dolžnosti — a onega, ki se je prijel pasivne rezistence, pa ne, ker izpolnjuje vse svoje dolžnosti. V tem oziru je klasičen izgled pasivna rezistenca železničarjev. Oni niso zanemarjali svojih službenih dolžnosti, temveč izpolnjevali so jih (v tovrnem prometu) do pičice in prav s tem silno ovirali ves tovrni promet na prizadetih progah.

Konec prih.

Kreditno društvo v Kranju

je izdalo računski zaključek za tretje upravno leto, iz katerega je razvidno, da ta zavod stalno napreduje.

Denarni promet: Vseh denarnih prejemkov je bilo 416.487,16 K, vseh izdatkov pa 401.851,02 K, torej denarnega prometa 818.338,18 K.

Deleži: Koncem 1. 1905 je šlo društvo 24 članov s 100 glavnimi deleži po 200 K, t. j. 20.000 K. Opravičnih deležev je bilo koncem leta 1904 228 po 5 K, t. j. 1140 K, pristopilo je tekom leta 1905 72 zadržnikov, ki so vplačali na opravičnih deležih 360 K, torej skupno 1500 K, 2 pa izstopila 10 K t. j. 1.490 K ter šteje društvo koncem leta 1905 322 zadržnikov z vplačano glavnico 21.490 K.

Posojila: Posojila so znašala koncem leta 1904 268.470,49 K, novih posojil se je izplačalo v letu 1905 196.341,32 K, torej skupaj 464.811,81 K, vrnilo pa se je 78.007,89 kron, ter znaša stanje koncem leta 1905 386.803,92 K, danih 261 zadržnikom. Od teh posojil pripada na hipotetni kredit 269.739,66 K in na osebni kredit 117.064,26 kron, torej skupaj 386.803,92 K.

Hranilne vloge: Koncem leta 1904 je znašalo stanje hranilnih vlog 277.081,77 K, tekom leta 1905 se je vložilo 245.878,90 K,

za leto 1905 kapitalizovane obresti znašajo 11.775,82 K, torej skupaj 534.736,49 K, po odbitku v letu 1905 dvignjenih 143.701,51 K, znašajo hranilne vloge koncem leta 1905 391.034,98 K.

Naloženi denar: Pri drugih denarnih zavodih smo imeli koncem leta 1904 naloženih 23.792,52 K tekom leta 1905 smo naložili 52.233,66 K, torej skupaj 76.026,18 K, dvignili pa 63.062,26 K, ostane naloženega denarja koncem leta 1905 12.963,92 K, k temu pristejemo narasle in kapitalizovane obresti 1.528,28 K ter znaša stanje 14.492,20 K.

Čisti dobiček: Čisti dobiček za leto 1905 znaša 3.278,43 K. Ta se razdeli vsled sklepa zadnjega občnega zbora sledeče: Glavnim deležnikom pripada Godstotna dividenda, ki znaša 1200 K, nagrade, sestava bilance itd. 728,43 K, t. j. 1.928,43 K, ostanek čistega dobička 1.350 K se priklopi splošnemu rezervnemu zakladu. Splošni rezervni sklad prijšnjega leta je znašal 2.160,37 K, ki naraste na 3.510,37 K.

Dopisi.

Iz Radovljice. Minuli so šumni predpustni dnevi in nastopila je doba mirnega premišljevanja in tihega dela. In pri tem premišljevanju pridemo do zaključka, da se je ta predpust pri nas veliko, veliko rajalo in plesalo. Najugodnejši uspeh je imel zelo obiskani ples tukajšnjega gasilnega društva, a tudi prireditve bralnega društva «Triglav», ki v zadnjem času izvrstno napreduje, so privabile množine občinstva, ki se je divilo posebno spretnosti gledaliških igralcev-diletantov. Lovski ples v Lescah je pokazal, da imajo radovljiški in okoličanski lovci fin okus tudi za prirejanje zabav v salonih in niso doma samo na «stantih». Tudi nekoliko domačih, hišnih plesov šteje kronika zadnjega predpusta; noben gostilničar ni hotel zaostati za drugim. Samo «Zabavni klub», čegar vsakoletne maskarade so se odlikovale po elegantnosti, je letos v miru preživel predpust. Morda je temu krivo nedostajanje pripravnih prostorov za večje prireditve v Radovljici — a s tem prihajamo že v post — k delu. Po čemur smo davno hrepeneli, to se nam obeta še letos. Podjetni gostilničar g. Kunstl napravi velik salon s posebnim podaljšanim prostorom za oder, pod salonom pa zgradi večjo klet za mirno pivsko družbo ob vročih poletnih večerih. Delo je prevzel tukajšnji stavbenik g. Hronek, ki bo menda tudi zase zidal novo vilo še letos. Bralno društvo «Triglav» ustanovi v kratkem javno knjižnico, kar bo gotovo velikega kulturnega pomena za okraj. Upamo, da bodo merodajni faktorji temu velevažnemu podjetju v vsakem oziru naklonili svojo pomoč. Vsakoletna božica za vodo se je tudi v tem mesecu zelo poostрила. Večina vodnjakov je zaprtih, treba je hoditi po največjih lužah daleč naokoli, če se hoče dobiti skaf vode, večkrat pa mora priti dekla še s praznim škafo nazaj. Povsod suša v vodnjakih! Naj se izvrši kmalu še najvažnejše delo v Radovljici — vodovod.

Iz Dupljah pri Trziču. Ustanovni občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Dupljah se je vršil dne 25. februarja v šolskem poslopju. Priglasilo se je 42 izvršujočih in 2 podporna člana. Izvoljeni so bili, in sicer gg.: načelnikom Mihael Koselj, posestnik in župan v Zadrugi; njegovim namestnikom Matevž Rozman, posestnik v Zgornjih Dupljah; blagajnikom Josip Stular, posestnik in občinski svetovalec v Spodnjih Dupljah, tajnikom Karol Završnik, posestnik in učitelj istotam; odbornikom so bili izvoljeni gg.: Janez Jeglič, Anton Kuhar in Tomaž Jelar, njihovim namestnikom pa Jože Teran in Anton Spanove vsi posestniki v Dupljah.

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Žalostno zmago so slavili klerikalci. Povsod so zmagovali le z majhnimi večinami. Naša stranka je dobila dve predobčini, v treh podobčinah pa smo imeli 5 do 10 glasov manj kakor nasprotniki. V III. razredu so dobili naši nad 150 glasov, nasprotniki pa do 300 glasov. V II. razredu naših 29 nasprotnih 45. V I. razredu naših 7 nasprotnih 14.

— Nasprotniki bi ne bili zmagali, če bi jim ne prišli pomagat iz tujih občin. Razen tega so imeli klerikalci še te pomočke: 1. Laž, 2. žuganje s peklom, 3. denar, 4. pijače in 5. sramotjenje. Mnogo je krivo tudi to, ker je bila volitev v Preski, kamor so imeli naši do dve ure daleč na volišče.

— Reteški župnik je oznanil, naj gredo vsi iz Reteč volit, čeprav spadajo v drugo občino. Klerikalci so dajali za pijačo, kolikor je kdo hotel. Pošiljali so vozove po volilce. Pomarančar je dajal kronce volilcem. Ali ni res? Pa naj za nas reče kdo, da smo delali kaj takega. Mi smo s samo odkritosrčno besedo delali. Lagali nismo, nismo dajali kron, pošiljali nismo vozov po volilce in naši volilci so plačevali sami pijačo. Zato pa gre vsa čast našim volilcem. Čeprav smo padli, pa pošteno smo se držali in poštenu se ostanemo.

— Kaplan Brajc se prav zaničljivo smeje. Le počaka naj, ga bode kmalu ta smeh minul! V Sori so klerikalci izvolili največjega nevedneža, ki ne zna brati ne pisati. Računati pa še toliko ne, da bi znal dati iz ene desetice nazaj, če kdo kupi od njega eno reč za dva krajcarja. To je »zaverber« obćinsk odbornik! Namestnikom je bil izvoljen Jurij, ki je ravno tako praznoglavec, kakor Kozina-odbornik.

— Kurja babica pravijo tudi temu Juriju, to pa zato, ker mu je kramarica nosila kure, da jih je vizetiral, če imajo jajca. Kdor tedaj hoče vedeti, če ima kura jajce, naj jo prinese Juriju, ki je izvoljen za namestnika.

— Šemic je delil volilcem mast za čevlje, kdor je volil s klerikalci! Ta prismoda se sedaj jezi, ker smo zadnjič povedali, kako je njegov posel prenašal otroke v košu. Le tiho, Šemic, kar je res, ne moreš utajiti!

— Pomarančar je tako hujskal in agitiral, da se ni utegnil obriti celih 14 dni. Nosil je že celo brado. Še jesti ni utegnil ta revež, vedno je bil na poti. Sedaj se bode odpočil od hudega dela.

— Sv. Katarinski župnik Meršol je tudi obhodil vso Ločnico in drugod po hribih. O volitvah mu ni nobena pot predalet. Vse je obredel, kakor kakšna sitna muha.

— Kljub temu so naši volilci stali trdno, klerikalci pa so zmago kupili z denarjem. Kako je komisija postopala pristranski, to se je videlo. Nekateri klerikalci so po trikrat volili. Zlobudra je volil dvakrat v enem razredu na svoje ime. Pooblastila so zametali, če jih je pokazal naš volilec.

— Ljudje so se prepričali sedaj, da Smovčeva in Pomarančarjeva stranka dela s samo goljufijo in sleparijo. Kaj pa bi tudi od njih pričakovali družega!?

— V I. razredu so klerikalci zmagali s pomočjo častnih občanov. Med vsemi klerikalnimi volilci v I. razredu sta bila ravno dva, ki plačujeta davek. Nasih je bilo pa 5, in vendar so klerikalci zmagali, ker so jim pomagali taki, ki niti vinarja davka ne plačajo v tej občini.

— Radovedni smo, koliko stotakov so veljale klerikalce te volitve? V Reteče in Godešče so kar po pet goldinarjev poslali za pijačo in plačali še vozove. Kdo bode povrnil te stroške? Ne bojte se! Bodeta pa Braje in Pomarančar oznanila parkrat »ofre« in bode vse poravnano. To je res stranka ljudskih sleparjev. Kdor jih še sedaj ni izpoznal, ta ima podplate na očeh!

— Smovc je zmerom bolj pótrt, ker bode moral županski stolček dati proč. Tak dolg obraz dela, da se mora človeku smiliti ta revež.

— Klerikalci so tudi rekli: Kmet mora voliti kmeta! Kakšen kmet je pa Braje in svetokatarinski župnik? In ravno ta dva so volili klerikalni backi.

— Nekega moža so klerikalci hoteli podkupiti, da bi ne volil z nami. Pomarančar mu je prinesel dvakrat po kroni in mu jih dal, naj jih zapije. Posrečilo se je Pomarančarju, da je več volilcev pridobil s kronami.

— Slab pa je tak mož, ki se pusti kupiti za par kron ali pa za požirek žganja.

— Kaplanica je dobila veliko bere o pustu. Sedaj bode pa še namesto Brajca molila v cerkvi litanije.

— Golarjeva žaba reglja vsakemu o zmagi, kdor jo le poslušati hoče. Kaj se hoče? Na žabje regljanje pač nobeden nič ne da.

Jeseniške novice.

Obćinske volitve na Jesenicah se vrše, kakor smo že zadnjič poročali, dne 6., 8. in 10. marca t. l.

Volili bodo v torek dne 6. marca volilci podobčin, in sicer voli podobčina jeseniška od 8. ure dalje, podobčina Hrušica ob 11. uri dopoldne, podobčina Sv. Križ ob 2. uri, podobčina Plavski Rovt ob 3. uri popoldne. — Tretji razred voli v četrtek od 8. ure dalje, drugi in prvi v soboto. Opozarjamo volilce, da bodo prišli pravočasno na volišče. Bodite oprezni zlasti na dan volitve, ker brezdomovski hujskači bodo izkušali vse z zvijačo in drugimi sredstvi, da bi premotili ali odvrnili od volitve kakega našega volilca. Odločno in mirno storimo na dan volitve vsi previdno svojo dolžnost kot Slovenci in uspeh ne izostane. Torej pogum!

Lukmanov oklic. Karol Lukmann, ravnatelj tovarne na Savi, si je dovolil v nedeljo 24. februarja t. l. veliko predrznost in nesramnost napram volilcem jeseniške občine. Izdal je na volilce oklic, v katerem na pravi način hujska proti domačim posestnikom in obrtnikom ter gospodom učiteljem, ki se potegujejo za koristi domačinov. Besedilo mu je spisal jeseniški župnik Janez Zabukovec. Pisan je v duhu, ko je vladal na Kranjskem zloglasni duh Dežmanovih grabelj, t. j. tisti čas, ko je po celem Slovenskem vladala nemškutarja.

Lukman je sedaj sam dovolj jasno povedal, da smo imeli popolnoma prav, ko smo zatrjevali, da hoče Lukman našo občino spraviti pod nemški podplat. Na vse pretege hvali nemščino ter potrebo nemške šole na Savi. Ali ga vidite sedaj lisjaka? Naši pradedi, stari Kranjci so leta in leta lahko gospodarili brez nemščine in so vendar lahko živeli. Ali se v naši jeseniški slovenski šoli ne uči otrok toliko nemškega jezika kar ga potrebuje za vsakdanjo potrebo? Več kot preveč! Zakaj je toraj treba samonemške šole? Odgovor je lahek: zato, da se otroci delavcev čimprej poženejo v nemško žrelo! Tu tiči tisto politično sleparstvo naših jeseniških Nemcev, ki jih komandira stari Lukman!

Sami drvarji in pastirji bi bili Hruščani, Planinci in Jeseničani, če bi ne bilo Nemcev, pravi Lukman v tistem svojem oklicu. Može, ali slišite? S pastirji in drvarji vas zmerja nemški liberallec Lukman, ki se je pritepel v našo občino, da služi stotake in tisočake. Ali vam on res skazuje kake milosti, kakor to ošabno zatrjuje? On nam ničesar ne da zaslonj, ampak morate vse pošteno zaslužiti s pridnimi rokami. Čemu se toraj baha, da je cela občina od njega odvisna. Resnica je le, da je on s svojimi tisočaki odvisen od vas, kojih bi gotovo ne imel v svojem žepu, če bi ne bilo pridnih rok slovenskega kmeta in delavca. Lukman služi masten kruh od delavstva in drugih občanov, ne pa ti od njega, ki dobe le nezaten košček v plačilo za težavno delo. Lukman je radi vas tu, ne pa vi volilci radi njega!

Tovarna plačuje le eno tretjino vseh občinskih doklad, vse drugo pa plačajo kmetje in delavci. Laž je tedaj, če laže Lukman, da plačuje tovarna skoraj ves davek. Ker pa plačuje tovarna le tretji del vseh davkov, pravimo mi, da naj ima zato tudi samo tretjino odbornikov, drugi pa pripadajo sorazmerno z davkom po vsej pravici neodvisnim volilcem. Ali ni to edino pravo stališče?

Fajmošter Zabukovec je tisti mož, ki je stopil k Lukmanu kot agitator v službo. Kogar bo ta človek nagovarjal, kako naj kdo voli, naj ga nemudoma zapodi, ker hoče Zabukovec pomagati do zmage nemškim tujcem ter se bojuje proti domačim Jeseničanom. Toraj, pozor, pred tem podkupljenim agitatorjem!

Neki Mrvica in Tomaž Klinar sta postavljena na Hrušici kot kandidata nemškutarske savske stranke. Mrvica je bil že nekoč podžupan, a še do danes ni položil računov. No, to so pa res čedni kandidatje. Hruščani so prepošteni, da bi jim gospodarili taki ljudje in jim bodo dali pri volitvah primerno breco!

Na Jesenicah kandidirajo savski nemškutarji tudi lepe tiče, kakor: Anton Pongratz, pisar v tovarni in Lukmanov agitator, Janez Zabukovec, znani izdajalski župnik, oba razgrajča France Krivec, ki je zapravljal se lastno hišo, pa bi ne občinske, ter njegov istotati bratec J. Krivec, tov. delavec na Savi, znani Vilman, po domače Kristl iz Kurjevasi, ki tudi je Lukmanov kruh, Debelak vulgo Cimperman iz Murave, farovski podrepnik, ki živi po milosti nemške

ki mora slediti iz tega boja. In s tem bojem se hočemo danes baviti nekoliko.

«Učiteljski Tovariš», glasilo avstr. jugoslovanskega učiteljstva, priporoča kot bojno sredstvo pasivno rezistenco in v daljši vrsti člankov razpravlja, v čem naj bi obstajala ta pasivna rezistenca. Stari njegov nasprotnik za vsako ceno, «Slovenec», pa smeši zaradi tega z listom vred vse učiteljstvo. Mi trdimo najodločneje, da je nedostojno in upravičeno, briti norce iz mož, kojim se imajo vsi oni naduti zasmehovalci zahvaliti, da so sploh postali kaj več kakor nevedni analfabeti. In skrajna surovost je, ako tako piše glasilo one stranke, ki je trpinom odjedla zaslužen plačilo. Reči delavcu: «Zasluziš boljše plačilo, vreden si ga, a jaz te ne morem plačati po zasluženju,» potem pa zasmehovati njegove napore za doseg zasluženega plačila — to je sramotno in nečloveško.

Kaj pa predlaga «Učiteljski Tovariš»? Kakšna bodi pasivna rezistenca učiteljev? S kratkimi besedami bi se dalo izraziti jedro dotičnih člankov tako-le: «Delajte v šoli kolikor mogoče brez napore! Ne potiskajte kol dalje, nego hočejo teči same! Na tak način bi se kmalu pojavili nedostatki v škodo učencev in neprilike staršem — in to oboje bi sililo poklicane oblasti, da rešijo šolo s tem, da rešijo vas.» Že se je oglasil svaritelj proti takemu početju in sicer «Rdeči Prapor». Ta list ne odobrava nasvetovane pasivne rezistence v označeni smeri, češ, tako bi bili lepeni nedolžni — a krivci, to so vlada in gospodujoče politične stranke, ki ne trpele ničesar — da, celo klerikalci bi se veselili oškodovanja šole.

Mi pa menimo, ako so upravičeni uprizarjati štrajke in pasivne rezistence organizirani delavci in razni državni in železniški uslužbenci, ne upoštevaje, bodo li s tem zadeli samo svoje neposredne delodajalce ali pa tudi najširše sloje državljanov, da, celo sebi prav blizu sorodne delavske vrste in vrste uslužbencev — zakaj naj bi ravno učitelji bili toliko tankovestni? Prav mnogokrat je bil že napovedan v kaki stroki štrajk v vseh obrtovališčih in so bili v boj prisiljeni čisto nič prizadeti delodajalci in delavci, za koje ni imel štrajk nikakršnega praktičnega pomena. Čim večje število prizadetih «nedolžnih» delodajalcev naj bi uplivalo na «trdovratne»

lepo tolaži. Da je pa v taki zadevi najboljša dvojica pustiti nemoteno, je Mina kot nevesta dobro vedela, zato je raje odšla proti domu.

* * *

Drugi dan je bila nedelja. Po cerkvenem opraviilu sta si stala v sobi mlinarja dva moža nasproti, eden star, drugi mlad. Stareji je imel velik, okrogel, obrit obraz, njegove oči so gledale častitljivo in to vse je bolj značilo duhovna, nego kmeta. Mladi je bil praznično oblečen. Nosil je črno suknjo, v roki je imel črn klobuk; obraza je bil zarjavelega in bolj suhega, zelo navite črne brke so se mu dobro podale, a tudi temnorjavne lase je imel čedno počesane, toda vsa postava je kazala veliko razburjenje. Kljub temu je dolgo govoril, večkrat povdarjal, «kako jo ima rad», da bode to njemu v veliko čast in da se bode zelo hvaležnega izkazal i. t. d., to je vse gladko govoril.

Dalje prih.

prav tako kakor čim večja masa štrajkujočih, mnogokrat prav nič interesiranih delavcev. Koliko škode so imeli trgovci in industrijalci od pasivne rezistence železničarjev, das' ravno niso oni njih delodajalci? «Vojna zahteva žrtve!» Ako je dopustno to geslo za druge stanove, zakaj bi bilo nedopustno za učitelje? Ako so delavci upravičeni, storiti svoje koristi nad koristi vseh drugih stanov in vojevati se za nje proti vsem, zakaj bi ne smeli tega učitelji? Socijalni demokraciji je nekako vrhovno vodilo razredni ali stanovski egoizem.

Kdor priznava to načelo, ne sme zahtevati, da naj ostane učiteljstvo vedno idealno, alternistično, in naj ne rabi za uspešno spoznanega orožja zato, ker bi ne zadelo le-to edino neposrednih krivcev svoje bede. «Taka je vojna!»

In prav zaradi tega, ker se popolnoma strinjamo z našim učiteljstvom in odobravamo njihove težnje, hočemo tudi mi nasvetovati način pasivne rezistence, sicer različen od onega, ki je nasvetovan v «Učiteljskem Tovarišu», a po našem mnenju uspešnejši in tudi pravilnejši. Ni vse «pasivna rezistenca» — kar se je v novejšem času proglašalo kot tako in pod tem imenom izvajalo. Tako n. pr. «pasivna rezistenca» tiskarjev ni bila to; bil je nek: vrste štrajk. Kajti, ako pride stavec k stavski omari, pa tam namesto 50 besedi stavi le 5, zato pa puši cigarete in čita časopise — je to za gospodarja isto, kakor če bi ga sploh ne bilo v tiskarno — delal ni. Pasivna rezistenca obstoja v tem, da uslužbenec dela, prav marljivo in resnično dela, izpolnjuje vse svoje dolžnosti in vendar zadržuje delo. Štrajkujočega delavca more delodajalec odsojiti zaradi neizpolnjevanja službenih dolžnosti — a onega, ki se je poprijel pasivne rezistence, pa ne, ker izpolnjuje vse svoje dolžnosti. V tem oziru je klasičen izgleđ pasivna rezistenca železničarjev. Oni niso zanemarjali svojih službenih dolžnosti, temveč izpolnjevali so jih (v tovarnem prometu) do pičice in prav s tem silno ovirali ves tovarni promet na prizadetih progah.

Konec prih.

Kreditno društvo v Kranju

je izdalo računski zaključek za tretje upravno leto, iz katerega je razvidno, da ta zavod stalno napreduje.

Denarni promet: Vseh denarnih prejemkov je bilo 416.487,16 K, vseh izdatkov pa 401.851,02 K, torej denarnega prometa 818.338,18 K.

Deleži: Koncem l. 1905 je šlo društvo 24 članov s 100 glavnimi deleži po 200 K, t. j. 20.000 K. Opraviilnih deležev je bilo koncem leta 1904 228 po 5 K, t. j. 1.140 K, pristopilo je tekom leta 1905 72 zadružnikov, ki so vplačali na opraviilnih deležih 360 K, torej skupno 1500 K, 2 pa izstopila 10 K t. j. 1.490 K ter šteje društvo koncem leta 1905 322 zadružnikov z vplačano glavnico 21.490 K.

Posojila: Posojila so znašala koncem leta 1904 268.470,49 K, novih posojil se je izplačalo v letu 1905 196.341,32 K, torej skupaj 464.811,81 K, vrnilo pa se je 78.007,89 kron, ter znaša stanje koncem leta 1905 386.803,92 K, danih 261 zadružnikom. Od teh posojil pripada na hipotečni kredit 269.739,66 K in na osebni kredit 117.064,26 kron, torej skupaj 386.803,92 K.

Hranilne vloge: Koncem leta 1904 je znašalo stanje hranilnih vlog 277.081,77 K, tekom leta 1905 se je vložilo 245.878,90 K,

za leto 1905 kapitalizovane obresti znašajo 11.775,82 K, torej skupaj 534.736,49 K, po odbitku v letu 1905 dvignjenih: 143.701,51 K, znašajo hranilne vloge koncem leta 1905 391.034,98 K.

Naloženi denar: Pri drugih denarnih zavodih smo imeli koncem leta 1904 naloženih 23.792,52 K tekom leta 1905 smo naložili 52.233,66 K, torej skupaj 76.026,18 K, dvignili pa 63.062,26 K, ostane naloženega denarja koncem leta 1905 12.963,92 K, k temu pristejemo narasle in kapitalizovane obresti 1.528,28 K ter znaša stanje 14.492,20 K.

Čisti dobiček: Čisti dobiček za leto 1905 znaša 3.278,43 K. Ta se razdeli vsled sklepa zadnjega občnega zbora sledeče: Glavnim deležnikom pripada šeststotna dividenda, ki znaša 1200 K, nagrade, sestava bilance itd. 728,43 K, t. j. 1.928,43 K, ostanek čistega dobička 1.350 K se priklapi splošnemu rezervnemu zakladu. Splošni rezervni sklad prejšnjega leta je znašal 2.100,37 K, ki naraste na 3.510,37 K.

Dopisi.

Iz Radovljice. Minuli so šumni predpustni dnevi in nastopila je doba mirnega premišljevanja in tihega dela. In pri tem premišljevanju pridemo do zaključka, da se je ta predpust pri nas veliko, veliko rajalo in plesalo. Najugodnejši uspeh je imel zelo obiskani ples tukajšnjega gasilnega društva, a tudi prireditve bralnega društva «Triglav», ki v zadnjem času izvrstno napreduje, so privabile množine občinstva, ki se je divilo posebno spretnosti gledaliških igralcev-diletantov. Lovski ples v Lescah je pokazal, da imajo radovljiški in okoličanski lovci fin okus tudi za prirejanje zabav v salonih in niso doma samo na «stantih». Tudi nekoliko domačih, hišnih plesov šteje kronika zadnjega predpusta; noben gostilničar ni hotel zaostati za drugim. Samo «Zabavni klub», čegar vsakoletne maskarade so se odlikovale po elegantnosti, je letos v miru preživel predpust. Morda je temu krivo nedostajanje pripravnih prostorov za večje prireditve v Radovljici — a s tem prihajamo že v post — k delu. Po čemur smo davno hrepeneli, to se nam obeta še letos. Podjetni gostilničar g. Kunstl napravi velik salon s posebnim podaljšanim prostorom za oder, pod salonom pa zgradi večjo klet za mirno pivsko družbo ob vročih poletnih večerih. Delo je prevzel tukajšnji stavbenik g. Hronek, ki bo menda tudi zase zidal novo vilo še letos. Bralno društvo «Triglav» ustanovi v kratkem javno knjižnico, kar bo gotovo velikega kulturnega pomena za okraj. Upamo, da bodo merodajni faktorji temu velevažnemu podjetju v vsakem oziru naklonili svojo pomoč. Vsakoletna božica za vodo se je tudi v tem mesecu zelo poostrila. Večina vodnjakov je zaprtih, treba je hoditi po največjih lužah daleč naokoli, če se hoče dobiti skaf vode, večkrat pa mora priti dekla še s praznim skafo nazaj. Povsod suša v vodnjakih! Naj se izvrši kmalu še najvažnejše delo v Radovljici — vodovod.

Iz Dupljah pri Trziču. Ustanovni občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Dupljah se je vršil dne 25. februarja v šolskem poslopju. Priglasilo se je 42 izvršujočih in 2 podporna člana. Izvoljeni so bili, in sicer gg.: načelnikom Mihael Koselj, posestnik in župan v Zadrugi; njegovim namestnikom Matevž Roznan, posestnik v Zgornjih Dupljah; blagajnikom Josip Stular, posestnik in občinski svetovalec v Spodnjih Dupljah, tajnikom Karol Završnik, posestnik in učitelj istotam; odbornikom so bili izvoljeni gg.: Janez Jeglič, Anton Kuhar in Tomaž Jelar, njihovim namestnikom pa Jože Teran in Anton Spanove vsi posestniki v Dupljah.

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Žalostno zmago so slavili klerikalci. Povsod so zmagovali le z majhnimi večinami. Naša stranka je dobila dve področni, v treh področjih pa smo imeli 5 do 10 glasov manj kakor nasprotniki. V III. razredu so dobili naši nad 150 glasov, nasprotniki pa do 300 glasov. V II. razredu naših 29 nasprotnih 45. V I. razredu naših 7 nasprotnih 14.

— Nasprotniki bi ne bili zmagali, če bi jim ne prišli pomagat iz tujih občin. Razen tega so imeli klerikalci še te pomočke: 1. Laž, 2. žuganje s peklom, 3. denar, 4. pijače in 5. sramotenje. Mnogo je krivo tudi to, ker je bila volitev v Preski, kamor so imeli naši do dve ure daleč na volišče.

— Reteški župnik je oznanil, naj gredo vsi iz Reteč volit, čeprav spadajo v drugo občino. Klerikalci so dajali za pijačo, kolikor je kdo hotel. Pošiljali so vozove po volilce. Pomarančar je dajal kronce volilcem. Ali ni res? Pa naj za nas reče kdo, da smo delali kaj takega. Mi smo s samo odkritosrčno besedo delali. Lagali nismo, nismo dajali kron, pošiljali nismo vozov po volilce in naši volilci so plačevali sami pijačo. Zato pa gre vsa čast našim volilcem. Čeprav smo padli, pa pošteno smo se držali in poštene se ostanemo.

— Kaplan Brajc se prav zaničljivo smeje. Le počaka naj, ga bode kmalu ta smeh minul! V Sori so klerikalci izvolili največjega nevedneža, ki ne zna brati ne pisati. Računati pa še toliko ne, da bi znal dati iz ene desetice nazaj, če kdo kupi od njega eno reč za dva krajcarja. To je »zavber« občinjski odbornik! Namestnikom je bil izvoljen Jurij, ki je ravno tako praznoglavec, kakor Kozina-odbornik.

— Kurja babica pravijo tudi temu Juriju, to pa zato, ker mu je kramarica nosila kure, da jih je vizetiral, če imajo jajca. Kdor tedaj hoče vedeti, če ima kura jajce, naj jo prinese Juriju, ki je izvoljen za namestnika.

— Šemic je delil volilcem mast za čevlje, kdor je volil s klerikalci! Ta prismoda se sedaj jezi, ker smo zadnjič povedali, kako je njegov posel prenašal otroke v košu. Le tiho, Šemic, kar je res, ne moreš utajiti!

— Pomarančar je tako hujskal in agitiral, da se ni utegnil obriti celih 14 dni. Nosil je že celo brado. Še jesti ni utegnil ta revež, vedno je bil na poti. Sedaj se bode odpotil od hudega dela.

— Sv. Katarinski župnik Meršol je tudi obhodil vso Ločnico in drugod po hribih. O volitvah mu ni nobena pot predaleč. Vse je obredel, kakor kakšna sitna muha.

— Kljub temu so naši volilci stali trdno, klerikalci pa so zmago kupili z denarjem. Kako je komisija postopala pristanski, to se je videlo. Nekateri klerikalci so po trikrat volili. Žlobudra je volil dvakrat v enem razredu na svoje ime. Pooblastila so zametali, če jih je pokazal naš volilec.

— Ljudje so se prepričali sedaj, da Smovčeva in Pomarančarjeva stranka dela s samo goljufijo in sleparijo. Kaj pa bi tudi od njih pričakovali drugega!

— V I. razredu so klerikalci zmagali s pomočjo častnih občanov. Med vsemi klerikalnimi volilci v I. razredu sta bila ravno dva, ki plačujeta davek. Naših je bilo pa 5, in vendar so klerikalci zmagali, ker so jim pomagali taki, ki niti vinarja davka ne plačajo v tej občini.

— Radovedni smo, koliko stotakov so veljale klerikalce te volitve? V Reteče in Godešče so kar po pet goldinarjev poslali za pijačo in plačali še vozove. Kdo bode povrnil te stroške? Ne bojte se! Bodeta pa Brajc in Pomarančar oznanila parkrat »ofre« in bode vse poravnano. To je res stranka ljudskih sleparjev. Kdor jih še sedaj ni izpoznal, ta ima podplate na obeh!

— Smovc je zmerom bolj pótrt, ker bode moral županski stolček dati proč. Tak dolg obraz dela, da se mora človeku smiliti ta revež.

— Klerikalci so tudi rekli: Kmet mora voliti kmeta! Kakšen kmet je pa Brajc in svetokatarinski župnik? In ravno ta dva so volili klerikalni backi.

— Nekega moža so klerikalci hoteli podkupiti, da bi ne volil z nami. Pomarančar mu je prinesel dvakrat po kroni in mu jih dal, naj jih zapije. Posrečilo se je Pomarančarju, da je več volilcev pridobil s kronami.

— Slab pa je tak mož, ki se pusti kupiti za par kron ali pa za požirek žganja.

— Kaplanica je dobila veliko bere o pustu. Sedaj bode pa še namesto Brajca molila v cerkvi litanije.

— Golarjeva žaba reglja vsakemu o zmagi, kdor jo le poslušati hoče. Kaj se hoče? Na žabje regljanje pač nobeden nič ne da.

Jeseniške novice.

Občinske volitve na Jesenicah se vrše, kakor smo že zadnjič poročali, dne 6., 8. in 10. marca t. l.

Volili bodo v torek dne 6. marca volilci podobčin, in sicer voli podobčina jeseniška od 8. ure dalje, podobčina Hrušica ob 11. uri dopoldne, podobčina Sv. Križ ob 2. uri, podobčina Plavški Rovt ob 3. uri popoldne. — Tretji razred voli v četrtek od 8. ure dalje, drugi in prvi v soboto. Opozorjamo volilce, da bodo prišli pravočasno na volišče. Bodite oprezni zlasti na dan volitve, ker brezdomovinski hujskači bodo izkusali vse z zvijačo in drugimi sredstvi, da bi premotili ali odvrnili od volitve kakega našega volilca. Odločno in mirno storimo na dan volitve vsi previdno svojo dolžnost kot Slovenci in uspeh ne izostane. Torej pogum!

Lukmanov oklic. Karol Lukmann, ravnatelj tovarne na Savi, si je dovolil v nedeljo 24. februarja t. l. veliko predrznost in nesramnost napram volilcem jeseniške občine. Izdal je na volilce oklic, v katerem na prav grd način hujska proti domačim posestnikom in obrtnikom ter gospodom učiteljem, ki se potegujejo za koristi domačinov. Besedilo mu je spisal jeseniški župnik Janez Zabukovec. Pisan je v duhu, ko je vladal na Kranjskem zloglasni duh Dežmanovih grabelj, t. j. tisti čas, ko je po celem Slovenskem vladala nemškutarja.

Lukman je sedaj sam dovolj jasno povedal, da smo imeli popolnoma prav, ko smo zatrjevali, da hoče Lukman našo občino spraviti pod nemški podplat. Na vse pretege hvali nemščino ter potrebo nemške sole na Savi. Ali ga vidite sedaj lisjaka? Naši pradedi, stari Kranjci so leta in leta lahko gospodarili brez nemščine in so vendar lahko živeli. Ali se v naši jeseniški slovenski šoli ne uči otrok toliko nemškega jezika kar ga potrebuje za vsakdanjo potrebo? Več kot preveč! Zakaj je toraj treba samonemške sole? Odgovor je lahek: zato, da se otroci delavcev čimprej poženejo v nemško žrelo! Tu tiči tisto politično sleparstvo naših jeseniških Nemcev, ki jih komandira stari Lukman!

Sami drvarji in pastirji bi bili Hruščani, Planinci in Jeseničani, če bi ne bilo Nemcev, pravi Lukman v tistem svojem oklicu. Može, ali slišite? S pastirji in drvarji vas zmerja nemški liberallec Lukman, ki se je pritepel v našo občino, da služi stotake in tisočake. Ali vam on res skazuje kake milosti, kakor to ošabno zatrjuje? On nam ničesar ne da zastonj, ampak morate vse pošteno zaslužiti s pridnimi rokami. Čemu se toraj baha, da je cela občina od njega odvisna. Resnica je le, da je on s svojimi tisočaki odvisen od vas, kojih bi gotovo ne imel v svojem žepu, če bi ne bilo pridnih rok slovenskega kmeta in delavca. Lukman služi masten kruh od delavstva in drugih občanov, ne pa ti od njega, ki dobe le nezaten kosček v plačilo za težavno delo. Lukman je radi vas tu, ne pa vi volilci radi njega!

Tovarna plačuje le eno tretjino vseh občinskih doklad, vse drugo pa plačajo kmetje in delavci. Laž je tedaj, če laže Lukman, da plačuje tovarna skoraj ves davek. Ker pa plačuje tovarna le tretji del vseh davkov, pravimo mi, da naj ima zato tudi samo tretjino odbornikov, drugi pa pripadajo sorazmerno z davkom po vsej pravici neodvisnim volilcem. Ali ni to edino pravo stališče?

Fajmošter Zabukovec je tisti mož, ki je stopil k Lukmanu kot agitator v službo. Kogar bo ta človek nagovarjal, kako naj kdo voli, naj ga nemudoma zapodi, ker hoče Zabukovec pomagati do zmage nemškim tujcem ter se bojuje proti domačim Jeseničanom. Toraj, pozor, pred tem podkupljenim agitatorjem!

Neki Mrvica in Tomaž Klinar sta postavljena na Hrušici kot kandidata nemškutarske savske stranke. Mrvica je bil že nekoč podžupan, a še do danes ni položil računov. No, to so pa res čedni kandidatje. Hruščani so prepošteni, da bi jim gospodarili taki ljudje in jim bodo dali pri volitvah primerno breco!

Na Jesenicah kandidirajo savski nemškutarji tudi lepe tiče, kakor: Anton Pongratz, pisar v tovarni in Lukmanov agitator, Janez Zabukovec, znani izdajalski župnik, oba razgrajata France Krivec, ki je za pravil še lastno hišo, pa bi ne občinske, ter njegov istotati bratec J. Krivec, tov. delavec na Savi, znani Vilman, po domače Kristl iz Kurjevsi, ki tudi je Lukmanov kruh, Debelak vulgo Cimperman iz Murave, farovski podrepnik, ki živi po milosti nemške

tovarne ter Ignacij Morić (čujte!) o katerem ne vemo, kako je zasel med to čedno družbo.

Volilce opozarjamo, da naj nikar ne verjamejo nemškutarskim agitatorjem, da bodo Nemci v II. razredu volili slovenske kandidate. V tem razredu so samo trije volilci in sicer: Groß, Trappen in Ivan Ferjan. Ta razred je tedaj v nemških rokah in bodo tudi voljeni izključno nemški odborniki. Ako zmagajo v III. razredu kot odborniki Zabukovec-Lukmanovi podrepaniki a la Cimpermann, Pongratz i. t. d., so Jesenice v rokah Nemca Luckmanna. Zato kličemo vsem volilcem: **8. marca t. l. volite moše, ki jih postavi za kandidate v III. razred neodvisna slovenska jeseniška stranka, ker le ti bodo domači in zaupanja vredni moše. Opozarjamo volilce, naj ne poslušajo klerikalno-nemškutarskih agitatorjev, ki so od Lukmana plačani, da vas premotijo, in ti so: Anton Pongratz, pisar; Janez Zabukovec, župnik; Franca Krivec, kajžar; J. Krivec, delavec; Jekler, obč. sluga; Anton Čebulj, krojaški mojster in Peter Rozman, brez določenega stanu.**

Slovenski volilci, ali bi se ne mogel kdo tako spozabiti, da bi volil take ljudi, ki jih ima Nemec Lukman v svojem žepu in bi morali kimati, kakor bi on hotel. To so ljudje, ki ne znajo gospodariti s svojim lastnim premoženjem in vi naj bi jim zaupali celo občinsko premoženje, da bi ž njim delali, kakor svinja z mehom! Nikdar!

Uboga vera. Zabukovec vedno vpije, da je vera vedno v nevarnosti, pomaga mu pa pri tem Lukman s svojimi agitatorji. Kje je tista vera? Zabukovecova nenasitna bisaga in Lukmanova požrešna denarna mošnja je tista «vera»! Uboga «vera», kako se nam vendar smiliš! Če ne gre Zabukovcu kaj po volji, pa je že «vera» v nevarnosti!

Pongratz in Zabukovec hočeta priti v odbor, pa ne plačujata niti vinarja davka. Sedaj bi rad nad našimi posestniki in rokodelci gospodaril že vsak pritepenec. Mi hočemo v odboru domačinov, poštenih in dostojnih ljudi! Zabukovec naj se drži svoje priznice, Pongratz pa Lukmanove pisarne. Kateri volilec III. razreda bi se pač tako spozabil, da bi volil Pongratza in Zabukovca!?

Kandidat za občinski odbor, ali kako se sluga Jekler bojuje za „vero“. Znani občinski sluga Jekler, marijin otrok, fajmoštrov agitator, «steber» farovške posojilnice ter pobiralec pooblastil klerikalno-nemškutarske stranke, se je na pustni torek izneveril katoliškim načelom ter si privoščil nedolžno veselje, ki je prav značilno za razne jeseniške marijine device in devičarje. Kmalu popoldne na pustni torek smo videli mahati Jeklerja po Jesenicah z veliko staro harmoniko na hrbtu. (Pravijo, da je last marijine družbe.) Krenil jo je v neko jeseniško gostilno ter pričel prav pridno ubirati tiste bele «knofe» na harmoniki. Kmalu se je vse veselo sukalo. In Jekler je godel in vlekel meh do belega jutra na pepelnično sredo. Za vsako polko je zahteval 10 kr. in, kakor se je videlo, je bodoči občinski odbornik nabral precej drobiža. Zaspanega obraza in s potlačenim klobukom se je zibal proti jutru mimo farovža domov ter pridno meril

cesto od leve na desno, veseleč se, da niso prepričnega marijinega otroka zapazili fajmošter, ki bi se ga gotovo razveselili. Nam se je zdelo vredno seznaniti javnost z obč. kandidatom **Jeklerjem**, ki se kakor smo videli, celo s harmoniko bojuje za «vero». Res, če bo Zabukovec s takimi ljudmi gospodaril v občini, se nam pač ni treba bati za vero! Kdor se hoče torej na Jesenicah bojevati za vero in hoče imeti «kredit» pri fajmoštru Zabukovcu, naj si kupi harmoniko ter prav pridno vleče meh, pa bo zastoj dobil v farovžu vstopnico do — nebes!

Zabukovec in Lukmann sta v soboto ponoči lastnoročno popala po jeseniški občini vabila k nekemu shodu na Savi. «Pop» je nosil jeseniški pop Zabukovec, na zid pa jih je pritiskal savski «Korl». Peter Rozmana in Pongracca navajajo, da sta ju videla, prvi je ravno precej vinjen korakal domov, drugi pa je slonel ob nekem zidu ter se poslavljaj od nekega dekleta in sta tako slučajno dobila Lukmanna in Zabukovca pri njiju «junaskem» delu!

Tedenski politični pregled.

Državni zbor se snide prihodnji torek, dne 6. marca. Ta dan pride na razpravo volilna reforma. Debata bo najbrže zelo ostra in dolgotrajna.

Volilna reforma. Sedaj se jasno vidi, da so kranjski klerikalci odjedli Slovincem na Štajerskem 3 in na Koroškem 1 mandat, samo da je vlada vpoštevala njih želje glede razdelitve mandator na Kranjskem v njihov prilog. Celovski «Mir» je izšel s črnim okvirom. Ravnotako piše zelo ostro tudi celjska «Domovina» proti izdajalstvu. Jutri se vrši na Koroškem 12 političnih shodov na raznih krajih slovenske Koroške. — Z volilno preosnovo, kakršno predlaga vlada, ni razen Malorusov zadovoljna nobena stranka. Nemci, ki tvorijo tretjino prebivalstva v Avstriji, a dobe skoro polovico mandator, pravijo, da se jim je vzelo preveč. Italijani, ki imajo primeroma s svojim številom itak tri mandate preveč, so tudi nezadovoljni. Lahko rečemo, da gladkim potom volilni načrt Gaučev ne prodre.

Ogrski dogodki. Koalicija je razposlala na narod manifest, v katerem opravičuje svoje postopanje pri razpustu državnega zbora; vlada je razpustila državni zbor le zato, da uveljavi mednarodne pogodbe, katerih pa narodu ni treba priznati. Koalicija zato ni hotela prevzeti vlade, ker bi sicer morala priznati absolutne pravice kralju, kar pa bi nasprotovalo uslavi. Narod mora biti pripravljen, da mu bode vlada še bolj kršila njegove pravice ter ima vsled tega dolžnost, te pravice še krepkeje braniti. Sedanji boji so v obrambo ustave, katero braniti je dolžnost vsakega Ogra. — V izredni izdaji uradnega lista sta izšli dve ministrski naredbi z daljšim uvodom, v katerih se uveljavlja trgovinska pogodba z Italijo in Rusijo.

Ogrska vlada je nastopila proti časopisu. Budimpeštanska policija je zaplenila 25. m. m. 7 časopisov, ker so priobčili Polonyjev govor, v katerem je razžalil veličanstvo. Včeraj so odpravili svobodno kolportajo za budimpeštanske liste, ki jo je dal Szell.

Baje namerava vlada tudi odvzeti porotnim sodiščem razprave o tiskovnih prestopkih.

Konec spora s Srbijo? Na Bolgarskem so zelo ozlovoljeni, ker je srbska vlada sprejela avstro-ogrske zahteve. «Novi vek» piše: S tem, da se je Srbija brezpogojno podvrgla Avstro-Ogrski, je priznala, da je gospodarsko in politično odvisna popolnoma od Avstro-Ogrske in da ni več računati na njo pri kombinaciji za jugoslovan. solidarnost in za ohranitev samostojnosti balkanskemu polotoku. Postopanje Srbije v tem slučaju Bolgarija ne more odobrati. Bolgarska vlada je vsled tega kategorično odklonila prošnjo, naj pritrdi zahtevam Avstro-Ogrske. S sprejemom avstro-ogrskih zahtev je Srbija izgubljena za Slovanstvo in za samostalnost Balkana. Bolgarska vlada mora računati s tem dejstvom, ki v srbski zgodovini ni prvo in ne zadnje svoje vrste.

Ruski ministrski svet je sklenil reorganizacijo državnega sveta. Polovico članov naj voli državna дума, drugo polovico naj imenuje krona.

Volitve za gosudarstvenajo dumo. Okrožna depeša ministra za notranje stvari pooblašča guvernerje, naj objavijo, da se za more pričeti z volitvami odposlancev za volitve za državno dumo dne 5. marca, tako da bodo iste po možnosti do 23. marca dovršene.

Splošna volilna pravica na Norveškem. Norveška zbornica je sprejela zakonski načrt, s katerim se uvede splošna volilna pravica. Volilno pravico ima vsak neomadeževan moški, ki je dopolnil 24. leto. Razdelitev volilnih okrajev določi vsakih devet let kralj.

Vstaja črncev v nemški južno-zapadni Afriki še vedno ni končana vključ vseh. ki so si jih priborili nemški vojaki. Zanimiv je izkaz, ki ga je izdala nemška vlada glede ujetnikov. Okroglo 13.000 Hotentotov in Hererov je ujetih, izmed teh je 2500 mož, 11.000 pa — žensk in otrok. Ko bi kakšna druga kolonijalna vlast imela 11.000 žen in otrok za ujetnike, to bi bilo šuma in hruma v deželi «mislecev in pesnikov», in «človekoljubnih» interpelacij ter lepih govorov bi se slišalo nebroj v državni zbornici v «rajhu».

Novičar.

Osebnosti. Začasno je upokojen davčni kontrolor g. Franc Bervar iz Kranjske gore. — Gdč. Ivana Lampe je prestavljena kot časasna učiteljica iz Kranja v Predoslje.

Hišno preiskavo smo imeli minuli četrtek v tiskarni. Naprtil jo je znani svabski kričač Pongratz na Savi pri Jesenicah. Uzaljen je, ker sta «Jeseniska Straža» in «Slovenski Narod» pisala, kar splošno govore vse stare babe na Jesenicah, da je imel kot oženjen mož tudi še znanje z drugimi ženskami. Seveda je bila preiskava tako v tiskarni kakor tudi na stanovanju našega, obenem «Jeseniske Straže» odgovornega urednika g. Severja brezuspešna. Kakor hitro dobimo natančnejše in obsirnejše podatke, bomo tega domišljavega in nadutega možica požgečkali tako pošteno, da bo kar skakal. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce!

Sveti zakon je v nevarnosti — tako vpijejo in begajo ter love podpise sedaj po našem mestu pa tudi drugod po Gorenjskem razni klerikalni podrepaniki, mežnarji i. t. d. Za kaj se gre, smo že zadnjič na kratko pojasnili. Danes dodamo le še nekaj besedi: Po »katoliških« časniki, po prižnicah in privatno lažejo, da se snuje taka postava, da se bosta dva poročena lahko ločila, kadarkoli hoče eden. To je taka laž, kakršne je sposoben edinole klerikalec. Kaj se torej pravzaprav pripravlja? Hoče se odpraviti § 114. in 116. o. drž. zak., ki določata, da se katoliški zakon razdruži samo v slučaju, ako eden izmed zakoncev umrje. Treba je upoštevati, da se ločujejo zakonski kljub dosednji taki postavi, kakor je omenjena; ta dosedanja postava nima prav nikake take moči, da bi držala poročene toliko časa skupaj, da eden izmed zakoncev umrje. Ločitve niso dandanes nič tako nenavadne, ali kako se godi ločenim? S prsti kažejo na nje; koliko nezakonskih otrok se rodi v konkubinatu, ker je ločeni poročenec vezan po postavi, da se ne sme poročiti, dokler ne umrje oseba, na katero je vezan. Ločitev zakona pa je po cerkvenih postavah mogoča, in sicer tako, da se ločeni ali ločena zopet lahko poročijo; to v izvestnih slučajih, katerih tu ne moremo navajati. Če pa pripušča cerkev popolno razdruženje pri telesnih pomanjkljivostih, zakaj bi je ne pripustila tudi v drugih slučajih? Klerikalci imajo pri tem, da se oklepajo § 111., le grde namene. Postava o nerazdružljivosti je v veljavi le še v Španiji in pa pri nas — povsod drugod so jo odpravili. In vendar živi na milijone katoličanov v srčnem zakonskem življenju v raznih državah. — Če se sprejme taka postava v državnem zboru, bo že tako sprejeta, da bo ubranjena vsaka zloraba, drugače bo le dobrodelna ter bo obvarovala ljudi marsikatega greha. — Naj povedo rajši, da cerkev druži vse, če je plača takso. Če se mestna vlačuga hoče varno vlačiti okoli, se poroči s kakim ničvrednim človekom. Cerkev jej tega ne odreče — ona pa živi naprej, kakor poprej; samo p. ed postavo je krita!

Razmere v škofovih zavodih v št. Vidu pri Ljubljani. Iz »Slov. Naroda« posnamemo, kakšna je vzgoja in hišni red v tej ljudski osrečevalnici. Sicer je težko kaj zvedeti, kaj se godi pod pokroviteljstvom ljubljanskega škofa, ker se vse do skrajnosti skriva in je cenzura nad vse stroga. To pa je dokaz, da se nič dobrega ne godi v teh zavodih in da bomo siejaliprej slišali marsikaj, kar mora osupniti vsakega poštenega človeka. Za enkrat o vzgoji in hišnem redu. Uboji gojenci, ki plačujejo težke desetake za revno hrano, so večinoma vsi ozebljeni na rokah in nogah, da morajo večkrat čez dan ostati v sobi, ko se gredo drugi zračiti na dvorišče. A kako je to zračenje? V hudi zimi morajo gojenci na dvorišču stati ali skakati in se kepajo, če je sneg zato, s prefektom. Ker ne smejo djati rok v žep in si jih tudi na drug način ne morejo osušiti, ni čudno, da imajo potem vsi ozebljene in zatečene prste. Sicer se pa gojenci ne smejo nikoli ušetniti v robec ali se vsaj z njim obrisati okoli nosu, niti v sobi, niti v šoli, ampak se bogaboječim duhovnikom zdi mnogo lepše, dostojnejše in vzornejše, da smrče kot stari polomljeni mehovi.

Kar se tiče pouka, bodi povedano, da se goji največja potuhnjnost in hinavščina, kakor sploh v vseh duhovniških zavodih, pa naj bo ljubljansko Marijanišče, odkoder prihajajo dečki zabiti, da ni mogoče iz njih napraviti na noben način normalnih ljudi, ali pa Alojzijevišče, kjer se istotako goji hinavščina kar na debelo. Kdor se v škofovih zavodih bolj prilzuje, dobi boljši red in odlikovan je. Kdor pa nima tega v duhovniških zavodih potrebnega talenta, padajo petice, da revež iz njih ne vidi. Noben prefekt nima pedagoške metode; namesto da bi predmet razložil, kot se godi drugod, kar vpraša in če gojenec ne zna tega, ga že zadene spet nesrečna petica. Zlasti matematik Knific je v tej metodi jako izvezban in se še baha in obljubljuje, da bo v prihodnje klasificiral še strožje, da se bo znižalo število gojencev. Ko je bilo prvega semestra konec in so imeli drugod dijaki po štiri dni prosto, so dobili v tem zavodu le tisti štiridnevne počitnice, ki so bili odlikovani. Razlika med gojenci se torej dela sistematično in se jim vceplja medsebojno sovraštvo, ki zna potem trpeti celo življenje gojenčev in katero ni zakrivil sam, ampak železna volja duhovske vzgoje, ki o prostosti duha nima niti najmanj pojma, vsled česar je tudi tako pogubna za mladino. Pametni starši se bodo torej gotovo desetkrat premislili, predno se bodo odločili, kam naj dajo svojega za študiranje odločenega sina v šolo.

Kandidatje za tretji razred pri obč. volitvah neodvisne slovenske stranke na Jesenicah so naslednji gg.: Franc Razinger, posestnik na Hrusici št. 1; Franc Polka, posestnik na Planini št. 35; Josip Rožič, posestnik na Savi št. 64; Luka Bizjak, posestnik na Jesenicah, št. 111; Josip Novak, posestnik na Jesenicah, št. 75; Karol Višner, posestnik na Jesenicah št. 88, in Lovro Baloh, posestnik na Jesenicah; — namestniki pa gg.: Matevž Smolej, posestnik na Jesenicah št. 81; Janez Pšenica ml. posestnik na Jesenicah št. 37, in Anton Čop, posestnik na Jesenicah št. 65. — Kandidat za podžupa za podobčino Jesenice je g. Ivan Legat, posestnik na Jesenicah št. 30, namestnik pa g. Josip Vovk, posestnik na Jesenicah št. 16.

Okrajnocestni odbor škofjeloški je volil svojim načelnikom g. Frana Dolenca, župana v Stari Loki. Kakor čujemo, g. Dolenc ne sprejme izvolitve.

Ljudska predavanja. Opozarjamo na današnje zanimivo predavanje g. prof. Jos. Bučarja: »Francosje v Kranju«. Začetek ob poldevetih zvečer v veliki dvorani tukajšnje narodne čitalnice. — Prihodnje predavanje bode v nedeljo, dne 18. marca. Predava g. dr. Edv. Šavnik: »Pogled na delavnico človeškega organizma s posebnim ozirom na vsakdanje potrebe.« — Vstop k predavanjem je vsakomur prost.

Pri volitvi občinskega odbora v Srednji vasi v Bohinju je bil izvoljen županom Ivan Korošec, gostilničar in posestnik na Črešnjici; svetovalec pa: Ivan Stare in Martin Hribar na Črešnjici, Ivan Gasperin v Stari Fužini, Jožef Prežalj v Srednji vasi, Martin Cezar na Jereki in Jakob Korošec na Gorjushah.

Pri joštarskem mežnarju, IV. maskarada »Gorenjskega Sokola« v Kranju, se v vsakem oziru lahko pridruži svojim prednicam, glede

neprisiljene zabave pa je nadkrilila vse. Saj pa je tudi pohitelo ta večer k joštarskem mežnarju vse, kar ima smisel za divno naravo in neprisiljeno prosto zabavo. Joštari pod vodstvom svojega vrlega predsednika so pokazali, da razumejo, kaj je »disciplina« in zbrali so se polnoštevilno točno ob določeni uri. Kmalu se je razlegala iz sobe v hiši prava joštarska pesem, čemur se pa nikakor ne čudimo, kajti soba je bila tako imenitno posneta, da so bili nekateri izmed članov kluba ob gotovi uri prepričani, da sede res na Joštu pri peči. Vsekakor je bila to najimenitnejša skupina. Videli si na Joštu zabe in zabico, ki so vpoštevaje slavnost večera kaj mirno šetale z nagajivimi lastovičarji in niti za črešnjice in druge take priboljske riso bile dovzetne. Ženica z lajno pa je vzbujala obilo smeha. Veliko pozornost so vzbudili Belokranjci in Belokranjci, ki so nalašč priromali na Jošt. Da je črni zamorec tudi zašel gori in se čudil ravno toliko črnemu dimnikarju, je obsebi umevno. Predaleč bi zašli, ako bi hoteli še vse drugo naštevati, kar je bilo videti, pribiti pa moramo, da so se vsi ti naštetni in nenaštetni čudili vstrajnosti naših vrlih gospej in gospic, katere so opravljene kot plansarice tekmovala v krasoti druga drugej, kakor tudi, kako bodo postregle navzoče goste, da jih vsestranski uzadovolje. Lep večer je bil in le čestitati je »Gorenjskemu Sokolu« na tej prireditvi.

Občni zbor podružnice slov. plan. društva za kranjski okraj, se vrši v torek 6. marca ob 8. uri zvečer v prostorih »Narodne čitalnice«. Spored sledeči: 1. Nagovor podnačelnika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti.

Škofjeloškega Sokola pravila je vlada že potrdila.

Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se podraže vsled nove pogodbe in ker je sploh v ceni poskočilo blago te vrste. Dosedaj je bila cena originalnemu zavoju (500 zavitkov) »Normal« 48 K. Od 1. aprila 1906 naprej pa bode cena isti množini 54 K. »Flemming« imajo po novi pogodbi isto ceno kakor »Normal«. Zato opozarjamo vse častite konsumente, trgovce in prodajalce na ugodno priliko, da si nabavijo dovoljno zalogo užigalic še tekom meseca marca 1906. Tvrška Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbenih užigalic se je namreč zavezala, da efektura vsa tekom marca meseca jej poslana naročila po dosedanjih nizkih cenah. Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so najboljše in najcencnejše, družba pa je prejela od razprodanih užigalic do konca 1905. leta znesek 18.400 K. Torej, domorodci, hitite z naročili v očitvidni svoj prid! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 28. februarja 1906.

V Medvodah je umrla spoštovana gospa Ana Jarc, mati uglednega gospoda Franca Jarca, veleposestnika v Medvodah. Dosegla je lepo in častljivo starost 82 let. Bila je znana po vsem Gorenjskem iz tistih časov, ko je šel ves vozni promet z Gorenjske skozi Medvode. Siromakom je bila velika dobrotnica, ki je otrla marsikatero solzo s svojo dobrotljivo roko. Kot blaga mati je tudi ljubila svoje otroke. Za vse to naj uživa onkraj groba zasluženo plačilo. Spoštovani Jarcovi rodbini pa izrekamo svoje sožalje k tej nenadomestni izgubi!

Prvi štiridnevni poučni tečaj o živinoreji v Selcih se je vršil od 19. do 22. m. m. Udeležba je bila izvrstna ter je zanimanje raslo od dne do dne, tako da je prišlo k predavanjem zadnje 2 dni čez 200 udeležnikov. Tečaj je bil povod, da se je sklenilo takoj ustanoviti živinorejsko zadružno. Veliko zanimanje gošpodinj in gospodarjev selške doline za ta tečaj, za kar jim bodi od strani kmetijske družbe priskrba zahvala, bo naši družbi v izpodbudo, da prične prihodnjo zimo z rednim prirejanjem takih večdnevih tečajev v raznih krajih dežele.

Zabavni klub v Radovljici priredi v nedeljo, dne 4. marca 1906 popoldne ob poltreh v društvenih prostorih predavanje. Predaval bo de g. baron Zois o «Italijanskem slikarstvu za časa renesanze». Vstopnina za člane prosta, za nečlane 1 K.

Na Zgoši pri Begunjah se ustanovi zabavno in bralno društvo. Imelo bo na razpolago 10 časopisov, in sicer slovenskih in hrvatskih ter dva nemška.

Občni zbor kmetijske podružnice na Selu pri Bledu se vrši v nedeljo dne 11. marca ob štirih popoldne pri načelniku g. Ivanu Pangercu na Selu.

Živinsko zavarovalnico osnujejo v Zg. Gorjah. V to svrhu je bil 18. m. m. mnogobrojno obiskan shod, kjer je zastopnik kmetijske družbe pojasnil pravila živinske zavarovalnice, kakršna zahteva notranje ministrstvo. O priliki tega shoda se je tudi izrekla želja, naj se prihodnjo zimo priredi v Gorjah večdneven kmetijski poučni tečaj. Tej želji se bo ustreglo.

Občina Bohinjska Bistrica je za leto 1906 določila 200 K za premovanje govedi v svoji občini. Sedaj imamo na Gorenjskem že tri občine, ki na tak način skrbijo v delokrogu za prospeh govedoreje. Upamo, da bodo vrlemu zgledu sledile tudi druge občine.

Otvoritev nove železnice. Čuje se, da bo s prvim majem otvorjena proga Jesenice-Trst. Do tedaj bo izgotovljen predor pri Bukovem na Goriskem.

Zanimiv slučaj. Fotograf Fran Pavlin z Jesenic je fotografiral 26. februarja t. l. na Breznici o priliki njihove poroke dve nevesti in enega ženina, vse tri z imenom Prešeren. Zanimivo, da sta obe nevesti in ženin doma v Vrbi, kjer je bil rojen naš pesnik Prešeren, dasi ni nobeden s pesnikom v kakem sorodstvu.

Slovensko čebelarstvo je imelo 22. m. m. svoj redni občni zbor. Iz tajnikovega in blagajnikovega poročila je razviden društveni ugodni položaj in društveni procvit.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v prid je sklenilo županstvo v Dekanih v Istri kolekovati vse svoje uradne listine z našim narodnim kolekom. Obenem nam je vročilo 50 kron podpore. To je druga srenja, ki uvaža imenitost narodnega koleka za nas. Prva je bila občina Partinje pri Mariboru. Odločili smo se, da vsako naslednico v tem narodnem poslanju priobčimo njej v čast in narodu v prospeh. Živeli

občini Partinje pri Mariboru in Dekani v Istri.

Poročil se je v Sarajevu g. Peter Wohl-gemuth, sodni avskultant v Mostaru, doma iz Škofje Loke, z gospico Mimico Nemanic, hčerko vladnega svetnika Nemanica v Sarajevu, tudi našega ožjega rojaka.

Kamniški davčni urad je uvrščen s 1. t. m. med glavne davčne urade.

Na Rovih v kamniškem okraju bo 4. marca popoldne zborovanje glede ustanovitve živinske zavarovalnice. K zborovanju pride zastopnik c. kr. kmetijske družbe.

Klobuk se je zamenjal na pustni torek zvečer v gostilni pri Petru Mayrju. Dotičnik se prosi, da ga odda v omenjeno gostilno, kjer dobi svojega.

* * *

Kaj je bilo pred 4000 leti moderno. Kakor so pokazale izkopine na Kreti, niso nosile Krečanke pred 4000 leti ohlapne bele tunike, temveč čisto navadne — korzete ter so sploh gledale na to, da so ostale čez pas ozke, prav tako kakor danes. Celo na moških izkopinah je očitno izpoznati, kako so se v življenju stiskali čez ledja ter si širili pleča. Tudi je bila ženska obleka sploh podobna današnji, globoko izrezana bluza z modicem in dolgo zvonu slično krilo do nog.

Pač peklenaška hči. V bližini Londona, poglavitnega mesta Anglije, je poslala bolna mati svojega 12letno hčerko v lekarno po zdravilo. Malopridno dekle pa kupi namesto zdravila strupa, nese ga materi in ji ga podeli, da bi mater prej spravila.

Dve leti z rano v vratu je hodil okoli 44letni Jos. Ciglič iz St. Ferjana. Pred dvema letoma namreč ga je nekdo ranil z buteljko v vrat; kos stekla je ostal v mesu in rana je bila odprta, ali Ciglič se za to ni brigal. Ker pa je seveda vedno trpel, se je končno le naveličal in šel v Gorico v bolnišnico, kjer ga sedaj zdravijo.

Pokojni kralj Kristijan XI. je zapustil 77 živih potomcev, in sicer 6 otrok, 31 unukov in 40 pravnukov.

Nova katastrofa na otoku Martinique? Ognjenik Mont Pelé na Martiniku je začel zopet bruhati. Zareče kamenje je ubilo pet oseb. V Fort de France je potres zrušil pet hiš. Prebivalci beže iz mesta na deželo. Tudi na otoku St. Vincenc so tako hudi potresi, kakršnih že ni bilo štiri leta.

Ameriški stomilijonski milijonar Vanderbilt je v Ponteterri v Italiji povozil z avtomobilom nekega petletnega otroka. Takoj je množica obkolila avtomobil ter ga hotela naskočiti. Vanderbilt je potegnil revolver. To je množico še bolj razkačilo ter mu je iztrgala revolver. Nekateri so ga začeli obdelovati s pestmi, da je moral z ženo zbežati v neko trgovino, ki jo je hotela množica naskočiti, kar je preprečila šele policija.

Loterijska srečka dne 24. februarja t. l.

Gradec: 72 90 10 1 53

Znana gostilna

,pri Posevku v Župaličah'

s tremi sobami, kuhinjo, kletjo, drvarnico, velikim hlevom, ledenico, kegljiščem ter senčnatim vrtom se odda v **najem**.

Ponudbe do konca meseca lastniku

11—2

F. Urbančiču.

Suhe jedilne gobe

(jurčke najboljše vrste)

kupuje v večji množini (vreče po 20—25 kg).

A. Šmira, Dunaj 17/I

31—2

Elterleinplatz 7.

Lepo stanovanje

obstoječe iz dveh svetlih, prostornih sob, kuhinje, kleti i. t. d., na glavnem trgu v Kranju, se da v najem takoj pod zelo ugodnimi pogoji. — Več se izve v prodajalni gosp. I. Kušlana v Kranju.

17—4

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovisčih.
Original Singer šivalni stroji so nepreosljivi glede trpežnosti in zmognosti.
Original Singer šivalni stroji so posebno pripravljeni za moderno umetno vezanje.

Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezanje. Svila za vezanje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

29—2

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. — Te vrste strešniki so patentirani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola. — Najlčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. — Dalje priporočamo peči in štedilnike najfinejšega lastnega izdelka, kakor vse druge v stavbeno stroko spadajoče izdelke. — Vzorke in prospekte pošljemo na željo brezplačno. — Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. — Sprejmo se zastopniki.

Gospodarstvo.

Zasaditev sadnega drevja na stalno mesto.

Piše I. J.

Dalje.

Predno pričnemo z zasaditvijo samo, moramo najprej pravilno pripraviti dotično dréve. To delo obstoji v obrezovanju krone in korenin.

Pri izkopavanju sadnega drevja iz drevesnice se korenine vedno kolikor toliko poskodujejo, oziroma skrajšajo z orodjem. Nekatero deblo ima že jako dolge, v zemljo zarite korenine, in če bi se hotelo, take korenine nepoškodovane, neskrajšane dobiti iz zemlje, bi to povzročilo veliko truda. To posebno v težki ilovnati zemlji. Zategadelj se pri izkopavanju v pravi daljavi korenine presečejo z orodjem. Ker se pa grdo skrajšajo z ozadjem in napravijo velike rane, zato se morajo še posebej pričeliti z nožem. Stori se pa to najbolje na ta način: Z roko se drži za deblo pod koreninami, krono se pa nasloni na tla. Z drugo roko se pa režejo korenine centrifugalno, to je: drevo se obrača in od sredine reže nazven. Rane morajo biti kar mogoče majhne in ploskve taistih vedno obrnjene proti tlom.

S skrajšavanjem korenin se je odstranilo veliko hrane nabirajočega dela, krona je pa vedno še cela in nepoškodovana. Zato nista v pravem razmerju hrano nabirajoči del proti hrano porabljaóemu delu. To je: krona, ko ni še nič obrezana, potrebuje vedno veliko več redilnih snovi, kakor jih morejo že skrajšane korenine nasrkati iz zemlje in dovajati v krono. Na taki, neobrezani kroni popki res vsi zaženejo, ali pognaniki dalje slabo rastejo, ker jih je preveč in ne dobivajo dovolj redilnega soka iz debela oziroma korenin. Da pa bode drevo napravilo lepo krono, z močno glavno voditeljico ter krpikimi stranskimi voditeljicami, jo moramo obrezati primerno koreninam. Mladike pa, katere odstranimo popolnoma, ki rastejo pod krono po debelu, ali morebiti tudi v kroni, odrezati moramo tako, da ostane vejni obroček na debelu. To je tisti del, ki veže mladiko k debelu ter ima obliko obročka. V tem delu se nahaja veliko rezervnih snovi, katere pripomorejo, da se dotična rana preje in bolj zaceli ali zaraste. Ako je deblo vsled teh bunkic ne gladko, nič ne de, sčasoma to vse izgine, deblo je pa le čvrsto in zdravo. Ne pa kakor marsikateri napravi, da odreže čisto tik in napravi trikrat toliko rano, kot bi imela biti. Taka rana se slabo zaraste, les pa začne gniti. Naj-labši je pa to, da se poleti »krvava uš« močno in rada naseli na tako mesto, naj si bode na debelu ali v kroni.

Krono obrezati moramo pa še iz tega vzroka, kajti, ako pustimo krono neobrezano, čeravno so tudi korenine neskrajšane, je slabe raste in vsled tega drevo postane stari-kavo. Lesni popki (kateri bi imeli dalje zag-nati), se takoj izpremenijo v listne popke, listni pa v cvelne popke. Tako vsajeno drevo že cvete v drugem ali tretjem letu. Iz takega cvetja se pa ne razvija sadje, ker drevo še ni zmožno roditi, ampak tako cvetje odpade. Ob tako slaborastoóem drevesu začne rasti nadležni mah in razni lišaji ter naposled tako drevje koj rado izgine.

Z obrezovanjem krone se drevo takorekoč premлади in dospe do bujnèjše raste. Zatorej, sadjerejci, uikdar ne prezrimo tega dela pri zasiditvi. Od več strani se je že pri-poročalo, da je drevje s celimi kronami sa-diti na stalno mesto. Da to ni pravilno, po-kazalo se je že večkrat.

Pri zasiditvi sami veljajo tale pravila: 1. drevo vsaditi je ne pregloboko ne pre-plitvo, priti mora deblo kakor tudi korenine v prejšnjo lego; 2. deblo mora stati popol-noma navpično; 3. korenine razvrstiti je na vse strani, da se katera nazaj ne privije.

Drevo se naj prej premeri, če je jama pregloboka, jo je zasuti, z zemljo izpod ruše. Ko je drevo v pravi globokosti, podložiti je

se korenine s krepami. Na korenine se pri-suje toliko drobne prsti, da se komaj skri-jejo, med tem se naj drevo malo trese. Na to se dene v jamo dve do tri obilne lopate gnoj-a ali pa komposta, se razravna in dobro potlači z nogami. Ostali del jame zasuti je z ostalo zemljo in med zasipanjem se mora večkrat potlačiti ali pohoditi z nogami. Ko-nečno se na vrhu napravi še sipo, in sicer tako, da visi proti sredini, debelu. Kol posta-viti je pa k debelu takoj, ko se je drevo pre-merilo in uravnalo v pravo globočino, in si-cer na tisto mesto, kjer je prej stal zabiti količek. To zato, ker je mogoče pozneje kot je jama zasuta, da s kolom korenine ranimo, pa tudi kol sam se prej postavi bolj navpično.

Dalje prih.

O alkoholu in delavski zmožnosti.

Za delavca, kateri s telesnim naporom pošteno zasluži kruh za sebe in za svoje, je bolj kakor za katerega si bodi družega važno, s čim da svojo moč goji, kajti le ta je nje-gov kapital, iz katerega z dobro voljo in vs-trajno pridnostjo kot obresti preživlja svojo obitelj.

Skoz neumorno nepretrgano delavnost, katera se dandanes od vsakega, kdor hoče napredovati kot prvi predpogoj zahteva, se tudi-telo žalibog hitreje obrabi, moči preje porabijo. Je zatoraj pereče vprašanje, kako on, kako naj mi se preživljamo, da našo moč ne samo ne zgubimo, temveč jo utrdimo in ohranimo za boj za obstanek.

Mnogostransko se skuša, čez dan nasto-pajoče utrujenje skoz uživanje alkoholičnih pijač pregnati, ker po užitku teh nastopi po-viksana zmožnost za delo. Ta pa je le do-zdevna, t. j. živci in mišice bodo pač za tre-nutek do poviksane delavnosti spodbujene, razburjene, katerej pa v kratkem času sledi vzvratno premenjenje, kajti vse alkoholične pijače niso krepilna, temveč umetna razbur-ljiva sredstva, katera morajo imeti zraven tega po daljši uporabi še celo pogubne na-sledke.

Zatoraj je pozdravljati, da se je gibanje »proti alkoholu« katero so sprožili moške znanstva, preneslo tudi na delavske sloje, na ta način, da se že v mnogih slučajih namesto kakor preje navadna dobro napolnjena stek-lenica žganja vzame vrč mrzle ali gorke kave seboj v delo.

Zrnata kava, v ne prevelikih množinah užita, ima neovrgljivo spodbujni in poživ-ljajoči upliv, brez škode poznejšega vzvrat-nega premenjenja. Le ta je pa predraga, da bi se z mlekom v zmesi zamoglo kot »ljud-sko hranilno sredstvo« udomaćiti, ter potre-buje primese, katera okus polnejši, zvreték močnejši, kavo pa cenejšo naredi. Iz tega vzroka se jo skoraj brez izjeme pije s kav-nimi pridatki, v največ slučajih z zn-nim Franckovim pridatkom za kavo, kateri se je vsled svoje, na zrnato, kavo prijetno vpliva-joče koreninske grenčice kakor tudi skoz svojo izdatnost, doseženo zmerno ceno in zboljšanje kave, pri revežu kakor pri bogatinu hitro priljubljen naredil.

Za one pa, ki naj bi se zaradi jim pred-pisane diete ali družega, n. pr. tudi iz ozirov na stedljivost, zrnate kave popolnoma vzdr-žavali in to hočejo, veljalo je najti sredstvo, katero tudi brez pridatka zrnate kave, s po-dobnim okusom nekoliko tečnosti in cenosti združuje.

To sredstvo je najdeno ter se je že pri veliko tisočih poskusilo in potrdilo, kot z mlekom užiti gorki, krepki zajutrek ali opol-danjo južino, kot brez mleka užiti prilèzeči se požirek pri delu na mrazu, kakor brez mleka užiti in shlajen, kot izvrstni žejogasiléc v poletni vročini; in sicer se nudi ta speci-jaliteta v pristnem »Frankovim Enrilo« na-ravni pridelek pripravljen iz domačih rastlin, kateri si je akoravno šele pred malo leti, od v tej stroki na prvi stopnji stoječe tvrdke Henr. Francka sinovi na trg prinešen, pri-dobil že na tisoče privrženecv.

«Enrilo» je prav posebno v onih slučajih za priporočati, kjer so se dosedaj rabile pražene žitne vrste ki pa zaradi njim manj-kajočega krepkega, spodbudljivega okusa za obstanek niso mogle ugajati.

Tedenski sejem v Kranju dne 26. m. m.

Prignalo se je 146 glave goveje živine, 6 te-let, 24 prašičev. — koz, — ovco, — buš. 50 kg pšenice K 8'50, prosa K 7'—, rž, K 7'—, ovs-a K 8'—, ajde K 7'—, fižol, rib-ničan K 12'—, koks K 13'—.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu februarju 1906 je 396 strank vložilo 112.070 K 30 vin., 288 strank dvignilo 86.144 K 96 vin., 13 strankam se je izplačalo posojil 36.000 K. — vin. Stanje hranilnih vlog 3.970.749 K 87 vin. Stanje posojil 2.257.246 K 62 vin. Denarni promet 268.010 K 22 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V me-secu februarju 1906 so 203 stranke vložilo 67.249 K 50 vin., 144 strank dvignilo 40.252 K 85 vin., 9 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 9.400 K — vin. Stanje hranilnih vlog 1.402.116 K 12 vin. Stanje hipotečnih posojil 1.042.042 K 91 vin. Denarni promet 197.483 K 78 vin.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu budi priporočeni:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlaže pre-bav in ne povzroča nikoli zaprtosti in je oh najbolj-šim okusom izredno poceni

Pristan samo z imenom
Ivan Hoff
in z levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/2 kg 90 vinarjev
1/4 " 60
Dobiva se povsod.

Zanesljivi
prodajalci
(potniki)
strojev
za Gorenjsko

se proti visoki proviziji takoj sprejmejo.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo
«Gorenjen».

21-3

HOTEL „ILIRIJA“

16-57

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, mo-derno urejena kavarna z dvema najnovej-šima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenj-ski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Narodna društva, uvedite „Vseslovenski legitimacijski list“, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda! Naročila in informacije naj se pošiljajo na naslov: Odsek za vseslovenski legitimacijski list, Dunaj VIII./1. Alserstrasse 7. II. 17.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da bi bil primoran zaradi prevelike hišne najemnine v sedanjih razmerah cene svojih izdelkov zdatno zvišati, s čemur bi bili moji odjemalci obteženi. Pomagati sem si mogel edino le s tem, da sem se preselil v hišo nakdanjega umelnega mizarja gospoda Ivana Pintarja, poleg stare znane mesarije po dom. »Kodelač« v Grabnu.

Nadejaje se, da me bode sl. občinstvo še nadalje z veleocenjenimi naročili počastilo, posebno, ker bodem cene še znižal

beležim z odličnim spoštovanjem

Ivan Wohlgenuth

sedlar, pleskar in tapetnik v Kranju, Kokrško predmestje št. 7. 9-7

Tovarna čokoladnih in orientalskih slaščic

Emil Brandt v Kranju

priporoča svoje izborno blago.

Na drobno in debelo.

Razpošilja se z obratno pošto. 224-9

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirovu, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špecialiteta: 103-87

valjični zastori (Rollbalken).

Veliko presenečenje!

V življenju nikdar več taka prilika.

500 kom. samo gld. 195!

1 krasna pozlačena 36 ur iduća precizijska anker-ura z verižico, natančno iduća, jamči se zanjo 3 leta, mod. svilnata kravatna za gospode, prstan za gospode z imit. zlahtnim kamnom, ustnik, elegantna damska broša (novost), krasno toaletno ogledalo, usnjata denarnica, par maršetnih gumbov, 3 pr-ni gumbi, vse iz duble-zlata s patent-zaprtem, srečan album za slike, obsegajoč 10 slik najlepših sveu, 3 šaljni predmeti, velika veselost za mlado in staro nik. pisalno orodje, 20 predmetov za korespondenco in 400 kom. raznih stvari, ki so ne-utrpljive v vsaki hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane samo gld. 195. — Pošilja se po poštne povzetju ali pa, če se denar naprej pošlje.

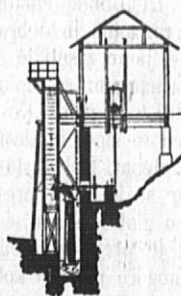
A. GELB, KRAKOV

Poštni predal 40/2.

Ako kdo vzame 2 garnituri, dobi povrhu še angleško britve.

31-1

G. Tönnies

104-91

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-73

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

leniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika v Kranju

Tapetnik in preprogar
Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter uja v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizararske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zl. to svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-75

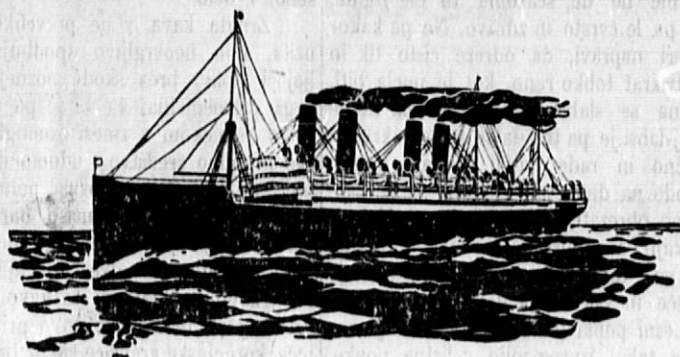
Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-35.

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnememškega Lloyd“

iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse.** — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne »Pri starem Tišlerju«.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabo, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naša družba posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-18

'North British and Merkantile' Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji. Je najvišje koncesionirana. Je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in streli

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsemi pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-11

Najcenejša in največja domača
eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

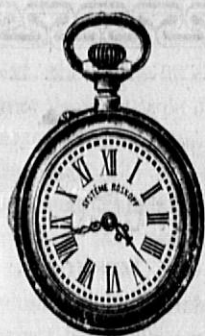
H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih **švicarskih ur**, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstanj, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 502. Nikelnasta ankerremontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 2 45, enaka iz pravega srebra gld. 3 95, ista z dvojnatin tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6 50 in naprej.

Št. 505. Prava srebrna eilinderremontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gld. 4 85, ista z dobrim ankerkolesjem gld. 5 95 in naprej.

114-34

Posamezne številke 'Gorenjca'

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Radovljica g. Oton Homann, glavna trafika;

Jesenica g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušica g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrica g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

70-42

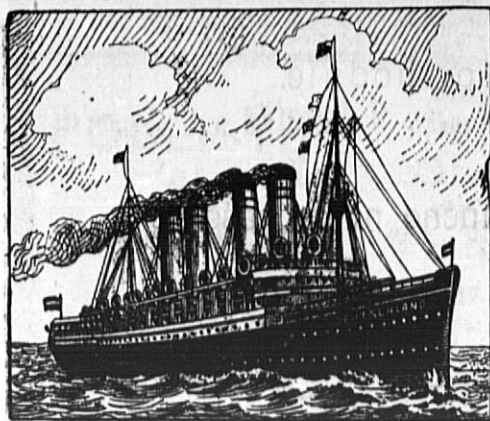

Zobo- tehnični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne kore da bi se odstranile, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vrvnalnice** in **obturatorji** se izvršujejo po **najnovejših metodah**.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in oementu kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **specijalist**. **Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.**

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — **Vožnja preko oceana traja samo 7 dni.** Potniki odhajajo v **ponedeljek, torek in četrtek** vsakega tedna iz **Ljubljane**. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik **Hamburg - Amerika Linie**

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst **oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek**

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specijalist v izdelovanju **frakov in salonskih oblek.** Istotam se dobe tudi vsakovrstni **dožniki in solnčniki** najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-37

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogleda, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

184-35

Modroci iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevostnih baiah. Veliki prostori, prtično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ešalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se skoz slavitev :novih: zavojev cikorije zvoditi, bodite temveč prepričani, da je mnogo let v Vašem gospodinjstvu že izkušeni

pravi :**Franckov**: pridatek k kavi
= najboljši in bode :ostal: tudi v prihodnje.

Pazite vendar, prosimo nujno, natančno na te naše
varstvene znamke: in podpis:

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Henrik Francka Sinovi
Linec. Zagreb.

D. X 7024 D. 05 I.

J. W. L.